

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของไทยมีความแตกต่างกันตามยุคตามสมัย ก่อนประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมกันบริจาคทรัพย์สิ่งของและแรงงานสร้างโรงเรียน วัด สะพาน ฯลฯ ให้เป็นของส่วนรวม โดยไม่ต้องพึ่งพาจากรัฐบาล หรือพึ่งเพียงบางส่วน แต่ในยุค 40 ปีที่ผ่านมา หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลได้ขยายตัวใหญ่โต ชุมชนมีบทบาทลดลง การบริหารทรัพยากรกลายเป็นเรื่องมุ่งใช้งบประมาณของรัฐเพื่อดำเนินการเป็นส่วนใหญ่และไม่อาจจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาได้มากเพียงพอเพราะประชากรเพิ่มขึ้น การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงต้องใช้ทรัพยากรที่สูงด้วย (วิทยากร เชียงกูล 2542: 163)

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การพัฒนาในอนาคตต้องมาจากการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะการพัฒนาการศึกษานั้นต้องอาศัยประชาชนในเขตพื้นที่ในการตัดสินใจและมีส่วนร่วม การที่รัฐเข้าไปจัดการเองนั้นไม่ได้สร้างเสริมความรับผิดชอบและความร่วมมือของประชาชนและผู้ที่มีประโยชน์ใกล้ชิด (กมล สุคประเสริฐ และสุนทร สุนันทชัย 2541: 154)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น มาตรา 42 บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและใน หมวด 8 ว่าด้วยทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ได้บัญญัติเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาไว้ในมาตรา 58 ว่า ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณและทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศ

มาจัดการศึกษา ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรโดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาและให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยอาจเป็นผู้จัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินหรือทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้รัฐดำเนินการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เสร็จสิ้น โดยบัญญัติกำหนดเวลาไว้ว่า ภารกิจที่ดำเนินการเข้าซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลให้ถ่ายโอนให้เสร็จสิ้นภายใน 4 ปี โดยให้กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบภารกิจสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติให้ชัดเจน ซึ่งในระยะแรกอาจกำหนดแตกต่างกันได้โดยให้เป็นตามความพร้อม ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลา 10 ปี (สมชาย บำรุงทรัพย์และณัฐวิภา โฉมิตตันดิบุญย์ 2547: 338)

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว เป็นผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้นตามแนวทางการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่น ดังปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-2559 ที่กำหนดเป้าหมายไว้ว่า (พนม พงศ์ไพบุลย์และคณะ 2546: 309)

1. ให้ทุกส่วนของทุกสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศมีส่วนร่วมระดมทุนเพื่อการเรียนรู้ของคนไทยทุกคน
2. เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนจัดการด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในระดับที่เอกชนมีศักยภาพในการจัดมากขึ้น
3. มีการจัดสรรทรัพยากรจากการร่วมลงทุนของทุกส่วนในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ มีความหลากหลายและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายไว้ว่า

กำหนดแนวทาง มาตรการในการระดมทุนหรือการลดต้นทุนของสถานศึกษา โดยการลดหย่อน ยกเว้นภาษีและการผ่อนคลายกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้ทุกส่วนของสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ส่งเสริม สนับสนุนและจัดให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ เช่น มาตรการลดหย่อนทางด้านภาษี การจัดสรรเงินกู้เพื่อการศึกษาในอัตราดอกเบี้ยต่ำ การกำหนดอัตราค่าบริการสาธารณสุขภาคในอัตราพิเศษรวมทั้งการออกพันธบัตรเพื่อการศึกษา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาคส่วนหนึ่งที่กฎหมายและสังคมมุ่งหวังให้มีบทบาททางด้านการจัดการศึกษามากขึ้น โดยอาจเข้ามาเป็นผู้จัดการศึกษาเองหรือสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชน ในประเด็นการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาก็เป็นที่คาดหวังกันว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีศักยภาพในการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาทั้งในฐานะเป็นแหล่งระดมทรัพยากรและเป็นผู้ระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา

องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีจำนวนมากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบอื่น กระจายอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีภารกิจและบทบาททางด้านการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายบัญญัติ ในปัจจุบันได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษามาให้ดำเนินการ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องดำเนินการ ทั้งที่เป็นผู้จัดการศึกษาเองและเป็นผู้สนับสนุนในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา องค์กรหรือบุคคลอื่น แต่จากการศึกษาพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในระดับปานกลางเพราะขาดความพร้อมด้านบุคลากร (สุริภาศ สีหะวงษ์: 2544) ด้านความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นกันแต่เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่าด้านงบประมาณและด้านระบบข้อมูลมีความพร้อมน้อย (วิศิธา คำนึ่งธรรม: 2546) และจาก การศึกษาการประเมินผลระหว่างดำเนินการ โครงการจัดการศึกษาเด็กอนุบาลขององค์กรบริหาร ส่วนตำบล ในบางพื้นที่พบว่า มีองค์กรบริหารส่วนตำบลหลายแห่ง ไม่มีความพร้อมทางด้านกระบวนการบริหารเลย (สมพงษ์ จานงค์ผล: 2544)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า จากความไม่พร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลดังกล่าว เพื่อให้ภารกิจด้านการจัดการศึกษาบรรลุผลตามที่กฎหมายบัญญัติและสามารถสนองความต้องการของชุมชนได้ องค์กรบริหารส่วนตำบลมีวิธีการบริหารทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาให้ภารกิจด้านการจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการในองค์กรอันประกอบด้วยบุคลากรในตำแหน่ง นายกองค์กรบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็น

อย่างไรต่อการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาท่ามกลางปัญหาความไม่พร้อมที่มีอยู่ ได้
 ดำเนินการตามกระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาเพียงใด มีปัญหาอุปสรรค
 อะไรบ้าง ตลอดจนมีข้อเสนอแนะแนวทางอย่างไรในการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา
 ซึ่งความรู้หรือคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นและของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อกระบวนการ
 บริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัด
 การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี ระหว่างนายกองค์การบริหาร
 ส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ
 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัด
 การศึกษาของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานีระหว่างฝ่ายบริหารกับ
 ฝ่ายนิติบัญญัติ

2.4 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา
 ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย กฎหมาย กฎระเบียบ ตลอดจนวรรณกรรม
 ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบ
 แนวคิดในการวิจัย ดังนี้

3.1 บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเกณฑ์ ดังนี้

3.1.1 จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพิจารณา
 ตามตำแหน่งที่มีหน้าที่และบทบาทสูงในการดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล ได้แก่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ปลัดกองจัดการบริหารส่วนตำบล ประธานสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาททางการศึกษา

3.1.2 จำแนกตามฝ่ายงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยจำแนกเป็น 2 ฝ่ายคือ
ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ตัวแทนฝ่ายบริหารได้แก่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลและ
ปลัดกองจัดการบริหารส่วนตำบล ตัวแทนฝ่ายนิติบัญญัติได้แก่ ประธานสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาททางการศึกษา

3.2 กระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา ได้จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 การวางแผน (P)

3.2.2 การบริหารทรัพยากร (D)

3.2.3 การตรวจสอบ (C)

3.2.4 การประเมินผลและปรับปรุง (A)

3.3 ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา จำแนกทรัพยากรเป็น 4 ประเภท ได้แก่

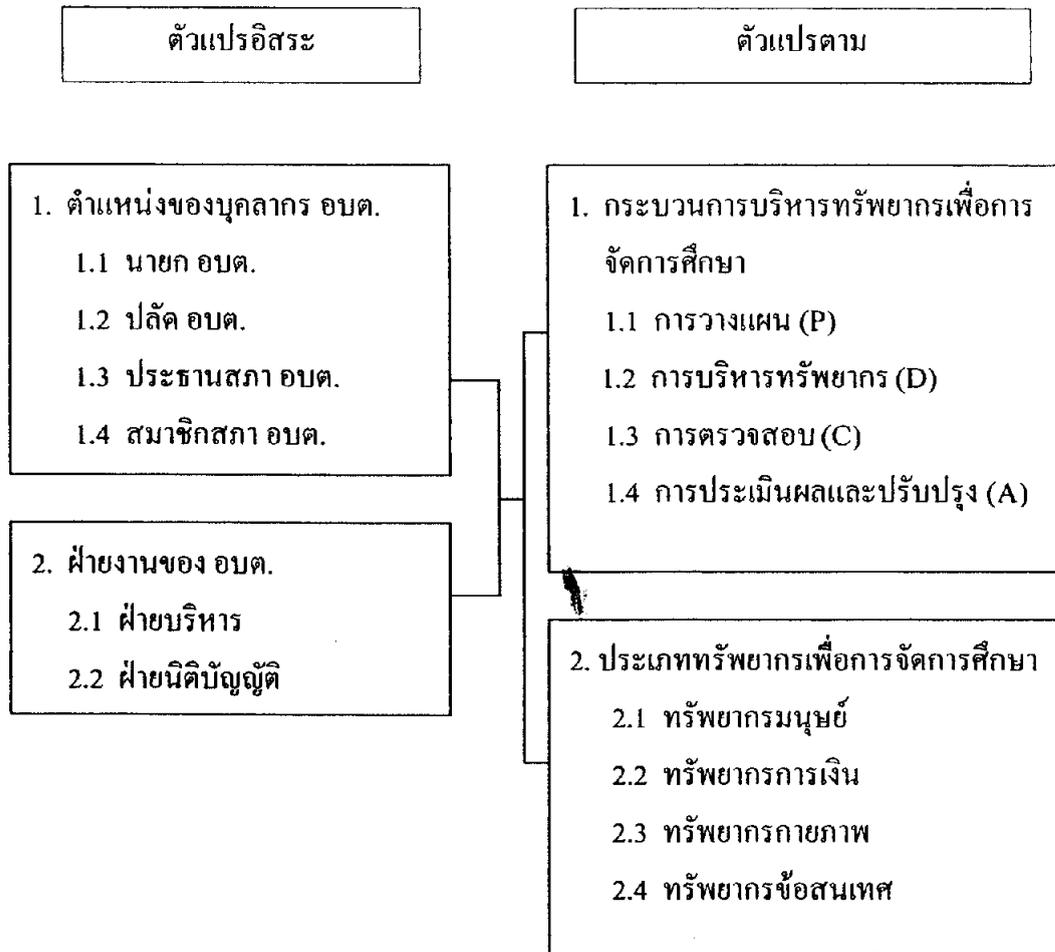
3.3.1 ทรัพยากรมนุษย์

3.3.2 ทรัพยากรการเงิน

3.3.3 ทรัพยากรกายภาพ

3.3.4 ทรัพยากรข้อเสนอเทศ

สรุปกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

4.2 บุคลากรฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติมีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อกระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ทราบกระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี โดยศึกษาตามกระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การบริหารทรัพยากร 3) การตรวจสอบและ 4) การประเมินผลและปรับปรุง

5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 149 แห่ง ประกอบด้วย นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยนำจำนวนประชากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานีจำนวน 149 แห่งมาใช้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเรขาคณิตและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 108 แห่ง การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายแบบหลายขั้นตอนและแต่ละแห่งให้บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยบุคลากรในตำแหน่ง นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเฉพาะผู้ที่มีบทบาททางด้านการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งละ 1 คนรวมได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 432 คน

5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ตำแหน่งของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ที่มีบทบาททางด้านการศึกษา 2) ฝ่ายงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกเป็น ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การบริหารทรัพยากร 3) การตรวจสอบ 4) การประเมินผลและปรับปรุง และทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ 1) ทรัพยากรมนุษย์ 2) ทรัพยากรการเงิน 3) ทรัพยากรกายภาพ 4) ทรัพยากรข้อสนเทศ

5.4 การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเอง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's method)

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 กระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อรวบรวม แสวงหาและพัฒนาทรัพยากรเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการ หรือจัดกิจกรรมทางด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดย การระดม จัดหา จัดเก็บ ขอรับบริจาค เชิญชวนให้บริจาค จากประชาชน หน่วยงานหรือองค์กรทั้งในและนอกชุมชน ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำวงจรคุณภาพของเดมิง (The Deming Cycle) เป็นหลักในการศึกษากระบวนการบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา 4 ขั้น ได้แก่

6.1.1 การวางแผน (P) เป็นขั้นการจัดทำแผนการบริหารทรัพยากร โดยมีคณะกรรมการจัดทำแผนที่มีประชาชนในชุมชนและตัวแทนสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ความสำเร็จและกิจกรรมการบริหารทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาที่ชัดเจนแต่มีความยืดหยุ่นปรับปรุงได้ตามความเหมาะสม

6.1.2 การบริหารทรัพยากร (D) เป็นขั้นการรวบรวม แสวงหา ระดม พัฒนา หรือการให้บริการทรัพยากรเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรมของชุมชนหรือสถานศึกษา โดยองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการเองหรือ สนับสนุน ส่งเสริม เชิญชวนหรือจูงใจให้บุคคล สถานศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรอื่นให้ดำเนินการ

6.1.3 การตรวจสอบ (C) เป็นขั้นการควบคุม กำกับติดตามการบริหารทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือคณะกรรมการซึ่งมีบุคคลภายนอกผู้บริหารสถานศึกษาร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบกำกับติดตาม รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และผู้บริหารสถานศึกษา

6.1.4 การประเมินผลและปรับปรุง (A) เป็นขั้นการทบทวน สรุปและรายงานผลการบริหารทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำข้อคิดเห็นและการเสนอแนะไปใช้ในการดำเนินงานในโอกาสต่อไป

6.2 **ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา** หมายถึง ปัจจัยที่องค์การบริหารส่วนตำบลใช้ในการบริหารการศึกษา โดยแบ่งประเภทตามแนวคิดของ เบนเดอร์ (Paul S.Bender) 4 ประเภท ได้แก่

6.2.1 **ทรัพยากรมนุษย์** หมายถึง ประชาชน บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา วิทยากร และนักปราชญ์ท้องถิ่น

6.2.2 **ทรัพยากรการเงิน** หมายถึง เงิน ทุนการศึกษา รายได้ ค่าธรรมเนียม หรือค่าเล่าเรียนที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเพื่อใช้บริหารจัดการการศึกษา

6.2.3 **ทรัพยากรกายภาพ** หมายถึง อุปกรณ์การศึกษา ที่ดิน อาคารสถานที่ ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ หรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

6.2.4 **ทรัพยากรข้อสนเทศ** หมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร การบันเทิง เครื่องมืออุปกรณ์เพื่อการบริหาร ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และอินเทอร์เน็ตและการให้บริการ

6.3 **บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึงบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในตำแหน่ง ดังนี้

6.3.1 นายกององค์การบริหารส่วนตำบล

6.3.2 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

6.3.3 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

6.3.4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาทด้านการศึกษา

6.4 **สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาทด้านการศึกษา** หมายถึง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ทำหน้าที่หรือเคยทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ ประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการ ประธานกรรมาธิการหรือกรรมาธิการ หัวหน้าคณะทำงานหรือคณะทำงานที่เกี่ยวกับภารกิจด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.5 **ฝ่ายงาน** หมายถึงการแบ่งบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามลักษณะงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยแบ่งออกเป็น 2 ฝ่ายงาน ได้แก่

6.5.1 **ฝ่ายบริหาร** ประกอบด้วย บุคลากรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

6.5.2 **ฝ่ายนิติบัญญัติ** ประกอบด้วยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษานำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารการศึกษา

7.2 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี เข้าใจสภาพการบริหารทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาและนำผลการวิจัยไปใช้ในการดำเนินงานด้านพัฒนากระบวนการบริหารทรัพยากรในแต่ละขั้นตอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

7.3 ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น